

Mira Menorca

MÓN I MEMÒRIA

HISTÒRIES DE MENORQUINS



Josep Portella Coll

La família i la joventut

Paulín neix el darrer dia de l'any 1922. És fill únic del matrimoni format per Joan Gorrias Sureda (Ciutadella, 1887-1960) i Maria Marquès Soliveres (Ciutadella, 1886 - 1981). Joan era sabater i va fer feina molts d'anys a la fàbrica de can Menéndez, de Dalt es Penyals. Tocava el violí, instrument que va aprendre de forma autodidacta, i anava a sonar al teatre des Born, als balls, i quan feien cine. També el convidaven molts de pagesos als seus llocs quan feien porcejades, hi anava amb el seu nebot Pau Gorrias Mir, que tocava la guitarra. També participava en l'Estudiantina i altres grups musicals del seu temps. Sa mare, Maria Marquès, tenia una botiga de fruites i verdures, als baixos de la casa de sa Plaça, on vivien, a la qual els pagesos duen a vendre els seus productes. Paulín va anar primer a l'escola de sa Plaça i, quan es va obrir, a l'escola des Born. Va anar a escola entre els sis i els catorze anys. Ell recordava com va veure que semblaven l'arbre de pisos al pati de l'escola i com, a classe, havien dibuixat el retrat de Manuel Azaña, president de la República, que tenia unes quantes berrugues al rostre. Deia que havia estat un bon estudiant, però que les circumstàncies (la guerra) va impedir la idea d'estudiar més. La guerra començà que tenia 14 anys. Durant el conflicte, va estar un temps al lloc de Sant Ignasi amb la família; també va estar a la posada dels pagesos del lloc al carrer de Santa Rosalia. Quan hi va haver sa Girada a Ciutadella, el dia 8 de febrer, ell havia agafat sa velo i havia anat a Ciutadella des de Sant Ignasi i, en el trajecte, el van aturar. Li van dir que si el tornaven a donar qui va i li demanaven la contrasenya havia de dir «Victòria». Va tornar agafar sa velo i girà cap a Sant Ignasi per donar la notícia que la guerra havia acabat, ell cridava: «S'ha acabat sa guerra! S'ha acabat sa guerra!» i ningú no sortia, tothom estava amagat fins que a poc a poc van anar sortint. Paulín tenia 17 anys. De la guerra també recordava la fam que van patir i

Paulín Gorrias Marquès, societat i compromís

► Desenvolupà una gran activitat social en molts fronts, però sempre en l'àmbit de l'església

kioskovmas#gracia@seguipuntas.com



Paulín, primer a l'esquerra amb uns amics a la platja de Cala en Blanes.



Al centre de la fotografia de grup, celebrant les completes de Sant Joan a l'ermita de Sant Joan de Missa. FOTO J. PABLO CAR-DONA NATTA A FAM



Paulín Gorrias en un acte públic, ja de major.

els ciurons amb llet que es van menjar i com, quan sentien les sirenes, embolicat amb una manta partia amb sa mare cap als refugis del Bastió de sa Font, on hi havia matalassos parats.

A pesar de ser fill únic, la família era nombrosa: la família Gorrias Marquès vivia al núm. 9 del carrer de l'Hospital de Santa Magdalena (abans plaça de Francesc Netto). A la casa hi habitaven dos germans casats amb dues germanes, Joan i Paulín Gorrias casats amb Maria i Joana Marquès, l'avi Pere Marquès, en Paulín i les dues cosines, na Juanita i n'Àngela, que eren com a germanes per a ell. Paulín va començar a fer feina de pistero als 14 anys amb un familiar, a una cotxeria al

carreró de la Bretxa. Per açò, durant la guerra civil va servir com a tècnic a la companyia ciclista del batalló de metralladores. El 1942 entrà com a escriptor comptable a la fàbrica de sabates de Mateu Massanet, al carrer de Sant Joan. El 1945 comença a fer feina en la mateixa ocupació a la fàbrica de sabates i sabatilles d'en Miquel Camps, on va estar-hi trenta-tres anys. El darrer tornall (1978 a 1986) va ser a la fàbrica de bijuteria Galy, fundada per Miquel Camps i Diego Torres, primer al carrer del Sud i, finalment al Polígon.

Acció Catòlica i Joves

Entre 1940 i 2000, durant seixanta anys, Paulín Gorrias va desen-

volupar una gran activitat social en molts de fronts, però sempre en l'àmbit de l'església, l'educació i l'acció social. En això, va ser fill del seu temps. Després de la guerra, Paulín va entrar a l'Acció Catòlica dels Homes (i dels joves), on es feien tot tipus d'activitats i catequesi, a aquell local del carrer de Sant Sebastià, on ara hi ha un hotel Luxury. Aquesta dedicació la compaginava amb la feina al centre catequístic de sant Miquel, que ja veurem. Va ser delegat d'aspirants, joves del poble de 13 a 16 anys, que assistien al Cercle d'Estudis, els diumenges sobre les 15:30 o les 16 h, anaven a l'Acció Catòlica. També eren d'aquell temps, els exercicis espirituals que es feien al Toro i a Sant Joan de Missa. Els consiliaris eren Rafel Oléo i Fernando Cortés. Amb aquests joves, va ser igualment entrenador i àrbitre de futbol; val a dir que, com a àrbitre, deia que mai perdia de vista el rector que assistia als partits i, per seguretat, sempre s'hi posava a prop, sobretot quan

acabava el partit i havien de sortir. Feien partits per tot Menorca amb grups d'aspirants d'altres pobles i de parròquies. Ell entrenava el grup de Ciutadella. A més, en aquest camp, va ser també tresorer del Club Esportiu Medi i tresorer dels Joves d'Acció Catòlica.

L'Apostolat rural

Més endavant, amb Rafel Oléo van començar l'Apostolat rural per a joves del camp i, a poc a poc, hi van ingressar les joves i els homes i dones pagesos. Madona de Parella, Margarita Serra, presidenta de les dones de l'Apostolat rural, formava part de les juntes directives de les joves i la mare dels «Ferrers», Maria Benejam, va ser presidenta de les joves. La delegada d'Acció Catòlica de l'apostolat rural de les joves era na Pabla o Paulina Pons, que després seria l'esposa de Paulín. Aquesta aposta de l'apostolat rural va tenir molta acollida entre la ruralia de Ciutadella. A part de les xerrades i la catequesi al carrer de Sant Sebastià, els diumenges fosquets, en el temps de Quaresma, també es feien xerrades de preparació de

Continua a la pàgina següent

